

Affärsmodeller för framtidens hållbara logistiksystem

Maria Hüge-Brodin, Linköpings universitet (projektledare)

Jorge Gutierrez, Scania

Projektnr: 2020.3.2.18

Hållbara godstransporter kan uppnås på många olika sätt, och i detta projekt är elektrifiering i fokus. Projektet studerar affärsmodellens utveckling, men särskilt intresse för hur värde skapas hos aktörerna. De aktörer som undersöks är tillverkare av kommersiella fordon och deras kunder, huvudsakligen åkerier. Projektet kommer att leverera ny kunskap kring hur företagen kan drivas affärsmässigt i den stora förändring de står inför.

Scania 25 P BEV 4x2 temperaturstyrd transport © Scania CV AB, Foto: Dan Boman, 2020

Projektet påbörjades i april 2021. Projektets övergripande syfte med projektet är att bygga kunskap kring hur affärsmodeller för fordonstillverkare respektive transport- och logistikföretag påverkas av en elektrifiering av godstransportsektorn. En inledande litteraturöversikt har genomförts. Den visade att affärsmodeller som fenomen har rönt ett stort intresse inom forskning i logistik, men att anpassningen av affärsmodeller mellan olika aktörer är betydligt mindre studerat. Anpassningen mellan aktörerna diskuteras i olika konstellationer, men den relation som är i centrum för projektet - fordonstillverkare och deras kunder åkerierna - är inte alls studerad tidigare. Dock är en gemensam slutsats i den befintliga forskningen att anpassning av affärsmodeller är viktig för att öka försörjningskedjans effektivitet och konkurrenskraft.

En andra studie är inledd och den handlar om vilka utmaningar som elektrifiering av transporter i försörjningskedjor innebär för de inblandade aktörerna. En mängd utmaningar har redan inledningsvis identifierats, och de kan delas in i teknologiska, organisatoriska och finansiella utmaningar. En potentiell konflikt mellan aktörerna ligger i finansieringen av elektrifierade fordon. Även om driftskostnaderna är förhållandevis låga, så är investeringarna högre än för traditionell teknik. Detta pekar på betydelsen av anpassningar mellan aktörerna, vilket stärker behovet som sågs i litteraturstudien.

Projektet kommer att initiera flera fallstudier med värdeskapande i fokus, som tar fasta på delresultaten från tidigare studier. Projektet genomförs av en industridoktorand från Scania, i samarbete med

Linköpings universitet. Projektets resultat kommer, förutom vid akademiska konferenser, att spridas genom att kunskap från projektet tillämpas inom Scania, men även bland andra aktörer som kommer att studeras. Ytterligare spridning genom workshops och seminarier kommer också att genomföras.

Länk till projektets hemsida:

<https://liu.se/forskning/affarsmodeller-for-framtidens-hallbara-logistiksystem> .